

Πεπραγμένα Μουσείου Ακρόπολης

Ιούνιος 2023 - Ιούνιος 2024

Περιοδικές εκθέσεις

ΝοΗΜΑΤΑ. Προσωποποιήσεις και Αλληγορίες από την Αρχαιότητα έως Σήμερα»

Από τις 4 Δεκεμβρίου 2023 έως και τις 14 Απριλίου 2024, το Μουσείο οργάνωσε και παρουσίασε στην Αίθουσα Περιοδικών Εκθέσεων την έκθεση με τίτλο «**ΝοΗΜΑΤΑ. Προσωποποιήσεις και Αλληγορίες από την Αρχαιότητα έως Σήμερα**». Σε αυτή την Τετραλογία – Αρχαιότητα, Βυζάντιο, Αναγέννηση και Νεότερη Τέχνη – οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να θαυμάσουν 164 έργα, μικρού, μεσαίου και μεγάλου μεγέθους, διαφορετικών υλικών και εποχών, και ν' ανακαλύψουν τις προσωποποιήσεις, τους συμβολισμούς και τις αλληγορίες, όχι μόνο στις μεγάλες αλλά και στις διακοσμητικές τέχνες.

Εντυπωσιάστηκαν, μεταξύ άλλων, από τον αριστουργηματικό πίνακα Χρόνος-Κρόνος του Rubens, ένα έργο που θα μπορούσε να έχει προσπεράσει κανείς στις εκατοντάδες των έργων στο Μουσείο Prado της Μαδρίτης, από τα μνημειώδη απουλικά αγγεία του 4ου αι. π.Χ. από τη Νάπολη με τις υπεράριθμες μορφές, τις τέσσερις εποχές του Τσαρούχη, την Προσωποποίηση της Κρήτης στον κρατήρα του Τάλω, την Φλώρα-Ανοιξη από την Πομπηία, ενώ στάθηκαν πολύ και στην υδρία του Μειδία λόγω της προβολής από τα ΜΜΕ. Είδαν επίσης τη Νίκη Σανδαλίζουσα από τη συλλογή του Μουσείου Ακρόπολης αλλά σε διαφορετικό πλαίσιο. Εκείνα ωστόσο που προέκριναν στις Αλληγορίες ήταν η περίφημη Συκοφαντία του Απελλή, του Botticelli και του εργαστηρίου του, καθώς επίσης η χάλκινη Χίμαιρα από το Μουσείο της Φλωρεντίας.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι ήταν μεγάλη η ανταπόκριση του κοινού στις δίγλωσσες ξεναγήσεις που πραγματοποίησαν οι αρχαιολόγοι του Μουσείου. Άλλωστε η ακουστική ξενάγηση που δημιουργήθηκε ειδικά για την έκθεση υπήρξε ουσιαστική για όλους τους επισκέπτες που επιθυμούσαν μια ξενάγηση από τον ίδιο τον Διευθυντή και επιμελητή της έκθεσης. Την έκθεση συνόδευε εξαιρετικός κατάλογος που εκδόθηκε στα ελληνικά και στα αγγλικά και ο οποίος αποτελεί μια σημαντική παρακαταθήκη για την θεματική των προσωποποιήσεων και των αλληγοριών από την αρχαιότητα έως και σήμερα.

Για την πραγματοποίηση της έκθεσης συμμετείχαν συνολικά 55 Μουσεία και Ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, αλλά και ιδιώτες που δάνεισαν τα έργα τους για την όσον το δυνατόν πληρέστερη δημιουργία της έκθεσης. Ευχαριστίες οφείλονται στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας κυρία Κατερίνα Σακελλαροπούλου, η οποία αγκάλιασε ευθύς αμέσως την έκθεση, όπως και στο Υπουργείο Πολιτισμού, την Υπουργό και τη Διεύθυνση Μουσείων, καθώς και στον μεγάλο δωρητή το Ίδρυμα Αντώνιος Ε. Κομνηνός.

Ο Παρθενώνας και ο Βύρωνας

Από τις 26 Απριλίου 2024 έως και τις 31 Αυγούστου 2024, κι ακόμα περισσότερο αν χρειαστεί, με την ευκαιρία των 200 χρόνων από τον θάνατο του λόρδου Βύρωνα, το Μουσείο τιμά τη μνήμη του με μια μικρή, συμβολική έκθεση, με τον τίτλο «**Ο Παρθενώνας και ο Βύρωνας**» που σχετίζεται με την αρπαγή των αρχιτεκτονικών γλυπτών του Παρθενώνα από τον λόρδο Έλγιν. Η μικρή έκθεση και η εξαιρετική δίγλωσση έκδοση (ελληνικά και αγγλικά) που τη συνοδεύει περιλαμβάνουν:

α) προβολή από επιλογή υπομνηματισμένων εικόνων περιηγητών από την Ακρόπολη και τον Παρθενώνα (Carrey, Dodwell, Fauvel, Pars, κ.ά.), πριν από τον λόρδο Βύρωνα και τη λεηλασία του μνημείου από τον Έλγιν έως τη σύσταση του νεοελληνικού κράτους και την ίδρυση του αρχαιολογικού χώρου της Ακρόπολης το 1834, όπως φαίνεται και στο βίντεο της έκθεσης,

β) σύντομο βιογραφικό σημείωμα και αποσπάσματα από τα ποιήματα του Βύρωνα «Η κατάρα της Αθηνάς» και «Το προσκύνημα του Τσάιλντ Χάρολντ», που αναφέρονται στη βάρβαρη απόσπαση και καταστροφή των αρχιτεκτονικών γλυπτών του Παρθενώνα από τον Έλγιν καθώς και την ύπουλη αρπαγή και απομάκρυνσή τους στη συνέχεια και

γ) το πρωτότυπο διαβατήριο του Βύρωνα, ένα αναπάντεχο πραγματικό επίσημο σουλτανικό έγγραφο που εκτίθεται για πρώτη φορά στο Μουσείο, με αφορμή το οποίο συζητείται εκ νέου η επιχειρηματολογία για την επιστροφή και επανένωση των γλυπτών του Παρθενώνα, καθώς φαίνεται καθαρά τι είναι σουλτανικό φερμάνι και τι παρουσιάζεται στην επιστολή, που μεταφρασμένη στην ιταλική γλώσσα, θεώρησαν οι Βρετανοί το 1816 ότι μπορούσαν να αγοράσουν και να μεταβιβάσουν στο Βρετανικό Μουσείο, τα γλυπτά της λεηλασίας του Έλγιν, όταν εκείνος χρεοκόπησε.

Για την είσοδο στο φουαγιέ ισογείου του Μουσείου δεν απαιτείται εισιτήριο.

Χαίρε Ξένε Στη Χώρα των Ονείρων

Από τις 28 Μαΐου 2024 έως και τις 8 Σεπτεμβρίου 2024 το Μουσείο παρουσιάζει στην Αίθουσα Περιοδικών Εκθέσεων την έκθεση φωτογραφίας του Robert McCabe με τίτλο «**Χαίρε Ξένε Στη Χώρα των Ονείρων**» που οργάνωσε το **Υπουργείο Τουρισμού** και ο **Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού**. Πρόκειται για μια μοναδική αναδρομή στην ‘ελληνική περίοδο’ του McCabe, με περίπου 100 φωτογραφίες, που στοχεύουν στο να αναδειχθεί η αυθεντικότητα, ο πολιτισμός, η ιστορία, η ομορφιά και οι άνθρωποι στην καθημερινότητα της μεταπολεμικής Ελλάδας μέσα από τη ματιά του Αμερικανού καλλιτέχνη. Η είσοδος στην έκθεση είναι ελεύθερη για το κοινό και τις επόμενες μέρες θα είναι έτοιμη η δίγλωσση έκδοση (ελληνικά-αγγλικά) διαθέσιμη στο Πωλητήριο του Μουσείου.

Εκθεσιακές δράσεις και διαλέξεις

Το Μουσείο Ακρόπολης συνεχίζει την πρωτοβουλία του αείμνηστου Καθηγητή Δημήτρη Παντερμαλή, να παρουσιάζει δράσεις και εκθέσεις με σημαντικά έργα του αρχαίου κόσμου από σπουδαίους τόπους της ελληνικής περιφέρειας, αλλά και να αναδεικνύει θέματα που θα ενδιέφεραν τον σύγχρονο επισκέπτη και παράλληλα να διεγείρει το ενδιαφέρον του να επισκεφθεί τους τόπους προέλευσης των εκθεμάτων.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας αυτής, εκτός από την έκθεση ΝοΗΜΑΤΑ που έδωσε την ευκαιρία στο κοινό να θαυμάσει σημαντικά εκθέματα της περιφέρειας, το Μουσείο φιλοξενεί στο φουαγιέ του ισογείου από τις 20 Οκτωβρίου 2023 έως και τις 25 Ιουνίου 2024 την φωτογραφική έκθεση «**Μινωικός πολιτισμός. Μια ματιά μέσα από μνημεία της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου**». Η εκθεσιακή αυτή δράση οργανώθηκε από την **Περιφέρεια Κρήτης** και την **Εφορεία Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου** και υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Δράσεις Τουριστικής Προβολής Περιφέρειας Κρήτης 2019-2021».

Στις 3 Απριλίου 2024, **το Μουσείο και ο Σύλλογος των Φίλων του Πολυκεντρικού Μουσείου των Αιγών** παρουσίασαν διάλεξη της επίτιμης Εφόρου Αρχαιοτήτων, **Δρος Αγγελικής Κοτταρίδη**, με τίτλο «**Το Ανάκτορο του Φιλίππου Β' στις Αιγές: Μνημείο-Τοπόσημο της Μακεδονίας**». Το μνημείο αυτό αποτελεί σημαντικό σταθμό στην εξέλιξη της αρχαίας αρχιτεκτονικής και η παρουσίαση στο Αμφιθέατρο «Δημήτριος Παντερμαλής» και ταυτόχρονα σε ζωντανή μετάδοση στην ιστοσελίδα του Μουσείου έδωσε τη δυνατότητα σε ένα μεγάλο κοινό να ταξιδέψει στην ιστορία και να ξεναγηθεί στις Αιγές.

Καλλιτεχνικές εκδηλώσεις

Το τελευταίο έτος το Μουσείο πρόσφερε στους επισκέπτες του πληθώρα καλλιτεχνικών εκδηλώσεων.

Το Μουσείο γιόρτασε πέρυσι την Αυγουσιάτικη Πανσέληνο με την μουσικοχορευτική εκδήλωση «**Tango Acropolis**» στο προαύλιο του Μουσείου, όπου φιλοξένησε κορυφαίους και διεθνούς φήμης χορευτές του tango (1 Αυγούστου 2023). Την βραδιά αυτή, το Μουσείο παρέτεινε τις ώρες λειτουργίας του από τις 8 το βράδυ ως τα μεσάνυχτα, με ελεύθερη είσοδο για τους επισκέπτες στο διάστημα αυτό.

Τις εορταστικές περιόδους των Χριστουγέννων το Μουσείο παρουσίασε παραδοσιακά κάλαντα και τραγούδια από διάφορες περιοχές της Ελλάδας από την **Ορχήστρα και Χορωδία του Κέντρου Ελληνικής Μουσικής «Φοίβος Ανωγειανάκης»** σε συνεργασία με το **Τμήμα Μουσικών Σπουδών του ΕΚΠΑ** (22 Δεκεμβρίου 2023). Φιλοξένησε επίσης όπως κάθε χρόνο τον **Όμιλο Βρακοφόρων Ρεθύμνου Κρήτης** (23 Δεκεμβρίου 2023) με παραδοσιακούς χορούς και κρητικά κάλαντα, ενώ λίγο πριν το κλείσιμο του έτους παρουσίασε το σύγχρονο μουσικό σύνολο **Music Odyssey** του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του ΕΚΠΑ (28 Δεκεμβρίου 2023).

Με το κλείσιμο της χειμερινής περιόδου, το Μουσείο πρόσφερε στους επισκέπτες του μια ιδιαίτερη μουσική βραδιά στην Αίθουσα του Παρθενώνα από το **Κουαρτέτο Εγγόρδων Αθηνών της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών**, με μουσική των Κλωντ Ντεμπυσύ και Λούντβιχ βαν Μπετόβεν, ενώ είχε προηγηθεί βραδινή περιήγηση από τους αρχαιολόγους του Μουσείου στους εκθεσιακούς χώρους (31 Μαρτίου 2024).

Λίγο πριν το Πάσχα, οι επισκέπτες του Μουσείου είχαν την μοναδική ευκαιρία να παρακολουθήσουν μια σειρά σύντομων συναυλιών εκκλησιαστικής μουσικής, στο πλαίσιο του **2ου Φεστιβάλ Λατρευτικής Μουσικής**, μια συνεργασία με το **Υπουργείο Πολιτισμού** και την **Εθνική Λυρική Σκηνή** (28-29 Απριλίου 2024), με τη συμμετοχή γνωστών μουσικών συνόλων, όπως την **Διαπολιτισμική Ορχήστρα της ΕΛΣ**, του ανήσυχου χορωδιακού συνόλου **CHÓRES**, αλλά και του νεοσύστατου **Equábili Vocal Ensemble**.

Πρωτότυπες θεματικές παρουσιάσεις

Το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Μουσείου συνεχίζει να προσφέρει δωρεάν εβδομαδιαίες θεματικές παρουσιάσεις από τους αρχαιολόγους του, στα ελληνικά και στα αγγλικά, δίνοντας την ευκαιρία στους επισκέπτες να ανακαλύψουν ενδιαφέρουσες, συχνά άγνωστες, πτυχές του αρχαίου κόσμου. Πρόκειται για τις θεματικές με τίτλο «**Σάββατο στο Μουσείο με 20+1 αριστουργήματα**» (6 Νοεμβρίου 2023 – 25 Μαΐου 2024) και «**Περίπατοι στην τέχνη και την ιστορία**» (14 Ιουνίου 2024 – 25 Οκτωβρίου 2024), με τις οποίες οι συμμετέχοντες μιλούν στην αρχαία ελληνική τέχνη μέσα από μύθους και θρύλους, δοξασίες και παραδόσεις, ιστορικά ορόσημα και ανθρώπινες ιστορίες. Τους καλοκαιρινούς μήνες τους 2023, με τη θεματική «**Περπατώντας στην αρχαία γειτονιά του Μουσείου Ακρόπολης**», οι επισκέπτες βάδισαν στους δρόμους της ανασκαφής που απλώνεται στη βάση του Μουσείου και μαζί με τους αρχαιολόγους έκαναν ένα μαγευτικό ταξίδι στον χρόνο, την ιστορία και την καθημερινότητα των ανθρώπων που έζησαν στη σκιά του βράχου της Ακρόπολης για περισσότερο από 4.500 χρόνια.

Στο πλαίσιο της περιοδικής έκθεσης του Μουσείου «**ΝοΗΜΑΤΑ. Προσωποποιήσεις και Αλληγορίες από την Αρχαιότητα έως Σήμερα**», οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία, με οδηγούς τους

αρχαιολόγους, να περιηγηθούν ανάμεσα σε σπουδαία έργα τέχνης που προσωποποιούν έννοιες, αποτυπώνουν αλληγορίες και αναδεικνύουν ανθρώπινα πάθη και συναισθήματα, ξεδιπλώνοντας αριστοτεχνικά το νήμα που συνδέει την Αρχαιότητα με το Βυζάντιο, την Αναγέννηση και την εποχή μας (12 Δεκεμβρίου 2023 – 14 Απριλίου 2024).

Το Μουσείο συμμετείχε στην πανελλήνια επετειακή δράση «Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές» που διοργάνωσε το Υπουργείο Πολιτισμού, με μια ενδιαφέρουσα παρουσίαση με τίτλο «**Ανακαλύπτοντας τα τέσσερα στοιχεία της φύσης στο Μουσείο Ακρόπολης**», όπου οι αρχαιολόγοι του Τμήματος αφηγήθηκαν, με αφορμή επιλεγμένα εκθέματα, ιστορίες καμωμένες από φωτιά, γη, αέρα και νερό, άλλοτε καταστροφικές και άλλοτε ζωογόνες, κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου για την αρνητική αλληλεπίδραση ανθρώπου και φύσης (26 Μαΐου 2024).

Προγράμματα για ειδικές ομάδες κοινού

Ανταποκρινόμενο στον ρόλο του ως πολιτιστικός οργανισμός στην υπηρεσία του κοινωνικού συνόλου, το Μουσείο συνεχίζει να υλοποιεί δράσεις και προγράμματα που απευθύνονται σε ειδικές ομάδες επισκεπτών, συμβάλλοντας στην κοινωνική τους ένταξη και επανένταξη.

Το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων έχει συμπεριλάβει στις δράσεις του τακτικά προγράμματα που απευθύνονται σε **πρόσφυγες και μετανάστες**, ενθαρρύνοντας τη γνωριμία και εξοικείωσή τους με την ιστορία και τον πολιτισμό της χώρας που τους φιλοξενεί.

Παράλληλα, συνεχίζεται η πολύ εποικοδομητική συνεργασία με την **Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας** του **Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου** και τους εκπαιδευτές των Δομών Φιλοξενίας με την υλοποίηση της συμπεριληπτικής δράσης για ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες με θέμα «Τέχνες, τεχνίτες και επαγγέλματα στην αρχαία Αθήνα».

Τέλος, εξακολουθεί η συνεργασία με τα Καταστήματα Κράτησης της χώρας προσφέροντας διαδικτυακές ξεναγήσεις σε ομάδες μαθητών των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας των φυλακών, καθώς και η προσφορά προγραμμάτων για ειδικά σχολεία, δομές περίθαλψης ψυχικά νοσούντων και κέντρα αποκατάστασης εθισμένων ατόμων, μεμονωμένες ομάδες ΑΜΕΑ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων. Για τους επισκέπτες με προβλήματα όρασης σχεδιάστηκε και βρίσκεται σε στάδιο υλοποίησης **ειδική ακουστική ξεναγήση σε συνεργασία με την ΑΜΚΕ «Με άλλα μάτια»**.

Σχολεία

Κατά την περίοδο Ιουνίου 2023 - Μαΐου 2024 το Μουσείο επισκέφθηκαν **186.537 μαθητές σχολείων από την Ελλάδα** και **89.620 μαθητές σχολείων από το εξωτερικό**. Από αυτούς πολλοί παρακολούθησαν κάποιο από τα **7 εκπαιδευτικά προγράμματα** που προσφέρει το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων. Τα προγράμματα απευθύνονται σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, περιλαμβάνουν ελκυστικές διαδρομές και σχεδιάζονται με σύγχρονες μουσειοπαιδαγωγικές αντιλήψεις και βιωματική προσέγγιση. Επιπλέον το Τμήμα πρόσφερε μία ακόμα δράση με τίτλο «**Η Δ' Δημοτικού στο Μουσείο Ακρόπολης**» σε συνεργασία με την ΑΜΚΕ Αιγίας.

Για την καλύτερη επικοινωνία του Μουσείου με τα σχολεία, διοργανώθηκαν 2 σεμινάρια για εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης με τίτλο «**Σχεδιάζοντας την επίσκεψη στο Μουσείο Ακρόπολης**» (20 Οκτωβρίου 2023 – 1 Δεκεμβρίου 2023).

Για τα σχολεία που αδυνατούν να επισκεφθούν το Μουσείο, συνεχίζει να προσφέρεται το πρόγραμμα «**Το Μουσείο στο σχολείο**», όπου τα σχολεία έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ανάμεσα σε **5 διαδικτυακά προγράμματα** που παρουσιάζουν ζωντανά οι αρχαιολόγοι του Μουσείου. Στο πλαίσιο αυτό, έγιναν και επαφές με φορείς του εξωτερικού για τη συντονισμένη χορήγηση αυτής της δυνατότητας στα παιδιά της ομογένειας.

Οικογένειες

Το Μουσείο πρόσφερε σε οικογένειες με παιδιά σειρά ευφάνταστων προγραμμάτων. Με αφορμή τη θεματική «Πολιτιστική Κληρονομιά και Παράδοση. Μαρτυρίες του Χθες στο Σήμερα» κατά τις Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς, το Μουσείο πρόσφερε το οικογενειακό πρόγραμμα «**Αναζητώντας το σήμερα σε ιστορίες του χθες**» (23-24 Σεπτεμβρίου 2023), που με οδηγό ένα φανταστικό ημερολόγιο μίας μικρής Αθηναίας του 5ου αι. π.Χ., τα παιδιά προσέγγισαν το Μουσείο και τα εκθέματά του με πρωτότυπο τρόπο.

Τα παιδιά ηλικίας 6 έως 12 ετών είχαν την ευκαιρία να γίνουν τα ίδια σούπερ ήρωες, απολαμβάνοντας κάθε Κυριακή το διασκεδαστικό πρόγραμμα «**Υπερ-ήρωες στο Μουσείο Ακρόπολης**» (5 Νοεμβρίου 2023 έως 26 Μαΐου 2024).

Κατά τις εορταστικές περιόδους των Χριστουγέννων, οι οικογένειες συμμετείχαν στο πρόγραμμα «**Δώσε σχήμα και μορφή... σε γιορτή μοναδική!**» (23, 24, 28, 29 & 31 Δεκεμβρίου 2023), ενώ συνέχισε να προσφέρει το ιδιαίτερα αγαπητό στα παιδιά πρόγραμμα «**Παράξενα πλάσματα στο Μουσείο**» (έως 29 Οκτωβρίου 2023). Αξίζει να σημειωθεί ότι τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να φωτογραφίσουν και να δημοσιεύσουν τα έργα τους στην ειδική πλατφόρμα που έχει δημιουργήσει το Μουσείο για παιδιά acropolismuseumkids.gr, αλλά και να διασκεδάσουν στο σπίτι επιλέγοντας ένα από τα διαδικτυακά παιχνίδια.

Το Μουσείο γιόρτασε το **Πάσχα στην Παιδική Γωνιά** στον δεύτερο όροφό του, όπου με τη βοήθεια των αρχαιολόγων τα παιδιά έφτιαξαν καλλιτεχνικές δημιουργίες, άκουσαν αρχαίους μύθους, πρωτότυπες παιδικές αφηγήσεις και ιστορίες (29 Απριλίου 2024 – 1 Μαΐου 2024).

Με αφορμή την θεματική «Μουσεία, Εκπαίδευση και Έρευνα» κατά τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων 2024, προσφέρθηκε σε οικογένειες με παιδιά η ψυχαγωγική δράση με τίτλο «**Ένα μυστήριο ζητά... τη λύση του**» (19 Μαΐου 2024), η οποία λόγω της μεγάλης επιτυχίας που γνώρισε, προσφέρεται πλέον κάθε Κυριακή.

Συνεργασία με τον Τομέα Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης της ΥΣΜΑ

Το Μουσείο συνεχίζει τη συνεργασία του σε εκπαιδευτικά θέματα με τον **Τομέα Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης της ΥΣΜΑ**, ο οποίος πραγματοποιεί **3 σχολικά προγράμματα και 3 σεμινάρια σε εκπαιδευτικούς** για την προετοιμασία της σχολικής επίσκεψης. Επιπλέον, συνεργάστηκε με το Μουσείο στην υλοποίηση των εορταστικών δράσεων για παιδιά και συμμετείχε στη δράση «Η Δ' Δημοτικού στο Μουσείο Ακρόπολης» σε συνεργασία με την ΑΜΚΕ Αιγίας.

Τέλος, στο πλαίσιο αναβάθμισης της διαδικτυακής εφαρμογής «**Η Ζωφόρος του Παρθενώνα**» (www.parthenonfrieze.gr), ο Τομέας Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης της ΥΣΜΑ σχεδίασε δύο νέα ψηφιακά εκπαιδευτικά παιχνίδια, «**Τα χρώματα της Ζωφόρου**» και «**Θεός, Άνθρωπος, Ζώο**» σε συνεργασία με το **Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ)** και το Μουσείο Ακρόπολης.

Τεκμηρίωση αρχαιολογικών συλλογών

Το Τμήμα Συλλογής Κλασικών, Ελληνιστικών και Ρωμαϊκών Αρχαιοτήτων συνέχισε και ολοκλήρωσε την τεκμηρίωση στο Σύστημα Διαχείρισης Συλλογών (MuseumPlus) των **1.150 αντικειμένων** που παρουσιάζονται στο νέο «Μουσείο της ανασκαφής» αλλά και έργων που φυλάσσονται στις αρχαιολογικές αποθήκες. Η εργασία περιελάμβανε βιβλιογραφική έρευνα, σύνταξη λημμάτων, επεξηγήσεις όρων (γλωσσάρι), βιβλιογραφικές αναφορές, ταύτιση θέσεων εύρεσης, φωτογραφίες και σχέδια.

Τα 1.150 λήμματα των αντικειμένων της έκθεσης της ανασκαφής, με φωτογραφίες και σχέδια, προετοιμάζονται και ελέγχονται τεχνικά για να αναρτηθούν άμεσα στην ιστοσελίδα του Μουσείου, εμπλουτίζοντας την ψηφιακή συλλογή των ήδη υπαρχόντων **2.246 αντικειμένων**. Το Μουσείο Ακρόπολης είναι το μοναδικό ελληνικό μουσείο που παρουσιάζει στην ιστοσελίδα του όλα τα εκθέματα των αιθουσών του, καθιστώντας τη γνώση και την πληροφορία προσβάσιμη στο ευρύ και το ειδικό κοινό.

Το Τμήμα εργάστηκε και προς την κατεύθυνση του εμπλουτισμού των συλλογών του με έρευνα στις αποθήκες του παλαιού Μουσείου Ακρόπολης στον βράχο, προκειμένου να εντοπιστούν θραύσματα που συνανήκουν σε γλυπτά που φυλάσσονται στο σημερινό Μουσείο Ακρόπολης και θραύσματα που ενδεχομένως προέρχονται από τον Παρθενώνα, ή έχουν καταγραφεί στην βιβλιογραφία ως ανήκοντα σε αυτόν.

Παράλληλα, το Τμήμα προετοίμασε την υλοποίηση του έργου «Ψηφιακό Αρχαιολογικό Αρχείο της Διεύθυνσης Συλλογών και Εκθέσεων του Μουσείου Ακρόπολης», που αφορά στην τεκμηρίωση 30.000 αρχαίων αντικειμένων και στην καταχώρησή τους στο Σύστημα Διαχείρισης Συλλογών MuseumPlus. Το έργο εκπονείται από εξωτερικούς επιστημονικούς συνεργάτες του Μουσείου με τριετή ορίζοντα εφαρμογής.

Συντήρηση εκθεμάτων

Από το Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Εκμαγείων του Μουσείου πραγματοποιήθηκαν εργασίες συντήρησης ή επανασυντήρησης, και στήριξης **1.200 αντικειμένων** (γλυπτών, κεραμικών, μετάλλινων και οστέινων), κυρίως για την έκθεση τους στον χώρο της ανασκαφής. Παράλληλα υποδέχτηκε και διαχειρίστηκε τα **164** αντικείμενα της έκθεσης ΝοΗΜΑΤΑ, και πραγματοποίησε έρευνα για τα υλικά και τις προδιαγραφές έκθεσης των αντικειμένων και για τις δύο εκθέσεις.

Το Τμήμα προχώρησε επίσης στην παραγωγή περίπου **7.285 πιστών αντιγράφων εκθεμάτων του Μουσείου και αντιγράφων σε κλίμακα** και στην εφαρμογή πάτινας υψηλής ακρίβειας με ζωγραφικές λεπτομέρειες σε ορισμένα από αυτά. Η παραγωγή αυτή γίνεται με σκοπό την αποκλειστική διάθεση των αντιγράφων στα πωλητήρια του Μουσείου, αλλά και για ερευνητικούς – μουσειακούς σκοπούς.

Τέλος, στο πλαίσιο της συνεργασίας του Μουσείου Ακρόπολης με μικρότερα Μουσεία της χώρας μας (και θυμίζω τις εκθέσεις για τη Σαμοθράκη, τη Δωδώνη και την Ελευσίνα που είχε πραγματοποιήσει ο αείμνηστος Δ. Παντερμαλής), το Τμήμα Συντήρησης σε συνεργασία με το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) καθάρισαν το αμφίγλυφο από τις ανασκαφές της αρχαίας Ελεύθερας.

Επισκέψεις επίσημων προσωπικοτήτων

Το τελευταίο έτος, ο Γενικός Διευθυντής του Μουσείου Ακρόπολης Καθ. Νικόλαος Χρ. Σταμπολίδης είχε την χαρά να υποδεχθεί σημαντικές προσωπικότητες από το εξωτερικό, όπως την **Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Σλοβενίας κυρία Natasa Pirc Musar**, η οποία ξεναγήθηκε στις 8 Απριλίου 2024 στην περιοδική έκθεση ΝοΗΜΑΤΑ, παρουσία της Πρόεδρου της Δημοκρατίας κυρίας Κατερίνας Σακελλαροπούλου. Πιο πρόσφατα, στις 27 Μαΐου 2024, υποδέχθηκε μαζί με την Υπουργό Πολιτισμού την **Πριγκίπισσα Κάκο της Ιαπωνίας**, η οποία ξεναγήθηκε στη μόνιμη έκθεση του Μουσείου Ακρόπολης και έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Ανεξάρτητες επισκέψεις στο Μουσείο έχουν πραγματοποιηθεί και από άλλες προσωπικότητες, όπως την **Σείχα Αλ Μαγιάσα μπιντ Χαμάντ Αλ-Θανί**, Ιδρύτρια και Πρόεδρο της Αρχής Μουσείων του Κατάρ, στις 17 Μαΐου 2024.

Επανάσταση αρχιτεκτονικών γλυπτών Παρθενώνα

Στο πλαίσιο της συμμετοχής του Μουσείου Ακρόπολης σε στρογγυλή τράπεζα της UNESCO στις **27 Ιουνίου 2023** με θέμα «**Νέες μορφές συμφωνίας και συνεργασίας στον τομέα της επιστροφής πολιτιστικών αγαθών**», ο Γενικός Διευθυντής του Μουσείου Ακρόπολης Καθ. Νικόλαος Χρ. Σταμπολίδης παρουσίασε αναλυτικά την πορεία της επιτυχημένης συμφωνίας για την επανάσταση του «θραύσματος Fagan» στην ανατολική ζωφόρο του Παρθενώνα στο Μουσείο Ακρόπολης από το Μουσείο A. Salinas, παρουσιάζοντάς το ως ένα πρότυπο που θα μπορούσε να ακολουθηθεί και για την επιστροφή των γλυπτών που βρίσκονται ακόμη στο εξωτερικό:

10 Ιανουαρίου 2022: Επιστροφή με μορφή κατάθεσης του «θραύσματος Fagan» από το Μουσείο A. Salinas του Παλέρμο στο Μουσείο Ακρόπολης.

9-10 Φεβρουαρίου 2022: Τοποθέτηση αγάλματος της θεάς Αθηνάς (Ακρ. 3027) από τις συλλογές του Μουσείου Ακρόπολης στην αίθουσα αρχαϊκών γλυπτών του Μουσείου A. Salinas για τέσσερα χρόνια, για να αντικατασταθεί στη συνέχεια με ένα γεωμετρικό αγγείο.

29-31 Μαΐου 2022: Διάταγμα των Σικελικών Αρχών για την οριστική επικύρωση εξαγωγής του «θραύσματος Fagan» από το Υπουργείο Πολιτισμού της Ιταλίας στο Μουσείο Ακρόπολης, που αποτελεί και την πρώτη οριστική επανάσταση αρχιτεκτονικών γλυπτών του Παρθενώνα από Κράτος σε κράτος.

4 Ιουνίου 2022: Οριστική επανάσταση του «θραύσματος Fagan» στον λίθο VI της ανατολικής ζωφόρου του Παρθενώνα στο Μουσείο Ακρόπολης.

16 Δεκεμβρίου 2022: Ανακοίνωση της απόφασης του Πάπα Φραγκίσκου να δωρίσει τρία παρθενώνεια θραύσματα από τα Μουσεία του Βατικανού στον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος Ιερώνυμο Β.

24 Μαρτίου 2023: Οριστική επανάσταση των τριών θραυσμάτων του γλυπτού διακόσμου του Παρθενώνα από τα Μουσεία του Βατικανού στο Μουσείο Ακρόπολης.

Πιο πρόσφατα, στο πλαίσιο της **24ης Συνόδου της Διακυβερνητικής Επιτροπής της UNESCO για την Επιστροφή των Πολιτιστικών Αγαθών στις Χώρες Προέλευσης (ICPRCP)**, που πραγματοποιήθηκε στις **29-31 Μαΐου 2024**, η ελληνική αντιπροσωπεία στην οποία συμμετείχαν ο Γενικός Γραμματέας Πολιτισμού του ΥΠΠΟ κ. Γ. Διδασκάλου, ο Γενικός Διευθυντής του Μουσείου Ακρόπολης, η εκπρόσωπος του ΥΠΕΞ κ. Α. Παπαθανασίου, η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών κ. Β. Παπαγεωργίου και η κ. Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠΠΟ κ. Ο. Βικάτου, παρουσίασε αναλυτικά το ιστορικό της υπόθεσης και τις θέσεις της Ελλάδας στο ζήτημα των γλυπτών του Παρθενώνα.

Μέσα από μαρτυρίες περιηγητών και λογίων της εποχής του Έλγιν, ο Γενικός Διευθυντής του Μουσείου Ακρόπολης τεκμηρίωσε για μια ακόμη φορά την βίαιη απόσπαση των αρχιτεκτονικών γλυπτών από το μνημείο. Αναφέρθηκε στα αποσπάσματα από τα ποιήματα του Λόρδου Βύρωνα «Η κατάρα της Αθηνάς» και «Το προσκύνημα του Τσάιλντ Χάρολντ», που μιλούν για τη βάρβαρη απόσπαση και καταστροφή των αρχιτεκτονικών γλυπτών του Παρθενώνα από τον Έλγιν, καθώς και την ύπουλη αρπαγή και απομάκρυνσή τους, όπως παρουσιάζεται και στη μικρή αλλά ουσιαστική έκθεση «Ο Παρθενώνας και ο Βύρωνας» στο ισόγειο του Μουσείου Ακρόπολης. Τόνισε την ανυπαρξία φερμανιού και σχετικών σουλτανικών εγγράφων και την παράνομη ιδιοποίηση των γλυπτών από τον Λόρδο Έλγιν, πριν καταλήξουν στο Βρετανικό Μουσείο. Τέλος, επισήμανε ιδιαίτερα το θέμα της κακομεταχείρισης των Παρθενωνείων κατά την παραμονή τους στο Βρετανικό Μουσείο και τις κακές συνθήκες φύλαξής τους, ήδη από τον 19ο αι. μέχρι σήμερα.

Επισκεψιμότητα Μουσείου

Η επισκεψιμότητα του Μουσείου την τελευταία διετία διαμορφώνεται ως εξής:

Β' Εξάμηνο 2022	884.583 επισκέπτες
Α' Εξάμηνο 2023	925.211 επισκέπτες
Β' Εξάμηνο 2023	979.245 επισκέπτες
Α' Εξάμηνο 2024	1.010.504 επισκέπτες

Συνολική επισκεψιμότητα για το έτος 2023: 1.904.456

Άνοιγμα του «Μουσείου της Ανασκαφής»

Με τη συμπλήρωση των 15 χρόνων λειτουργίας του, το Μουσείο Ακρόπολης αποκτά και το «Μουσείο της ανασκαφής» του, το οποίο θα ανοίξει για το κοινό **στις 26 Ιουνίου 2024**. Στις νότιες παρυφές του χώρου της ανασκαφής δημιουργήθηκε ένα πρωτοποριακό περιβάλλον για να υποδεχθεί 1.150 αντικείμενα, από τα χιλιάδες που άφησαν πίσω τους οι άνθρωποι που έζησαν εδώ για περισσότερο από 4.500 χρόνια.

Η υλοποίηση του «Μουσείου της Ανασκαφής» πραγματοποιήθηκε με τη στήριξη της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.